

NAUKA DLA POLSKIEJ POMOCY ROZWOJOWEJ

KRÓTKI PRZEWODNIK DLA PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI
NAUKOWYCH I BADAWCZYCH
ORAZ REALIZATORÓW PROJEKTÓW ROZWOJOWYCH

Primary
English

Level 0

Polish aid

NAUKA

DLA POLSKIEJ POMOCY ROZWOJOWEJ

Krótki przewodnik dla pracowników instytucji naukowych i badawczych
oraz realizatorów projektów rozwojowych

*Zapraszamy Państwa do zapoznania się z podstawowymi informacjami,
które pomogą podjąć decyzję o dołączeniu Państwa instytucji do grona
realizatorów pomocy rozwojowej.*

POLSKA POMOC: PRZESTRZEŃ WSPÓŁPRACY MIĘDZYSEKTOROWEJ

Polska pomaga innym. Urzędy administracji i samorządy, organizacje pozarządowe i uczelnie wyższe prowadzą działania, które mają za zadanie pomóc krajom rozwijającym się i tym, które bez wsparcia z zewnątrz nie będą w stanie samodzielnie przeprowadzić planowanych reform. Szyld Polskiej Pomocy łączy inicjatywy tak różnorodne jak budowa studni w rejonie pozbawionym dostępu do wody pitnej, rozwój przedsiębiorczości kobiet na Południowym Kaukazie czy program dożywiania dzieci w szkole w afrykańskim slumsie.

Pomoc rozwojowa to fascynująca i w Polsce jeszcze nie w pełni wykorzystana przestrzeń współpracy interdyscyplinarnej. Łączy praktyków – specjalistów zajmujących się realizacją projektów na temat walki z biedą w krajach rozwijających się – i naukowców, których badania pozwalają zwiększyć skuteczność prowadzonych tam działań. Jest to działalność fascynująca z co najmniej trzech powodów. Po pierwsze dlatego, że pozwala przekraczać granice krajów i kultur i otwierać nowe horyzonty badań. Dla polskich naukowców to okazja, żeby zweryfikować hipotezy i metody badawcze nie tylko poza granicami Polski, ale także poza granicami Europy i jej wzorów kulturowych. Pomoc rozwojowa to inspirująca przestrzeń współpracy także dlatego, że pozwala w bezpośredni sposób połączyć pracę naukową z działaniem na rzecz innych. Badania przeprowadzane w projektach pomocy rozwojowej zawsze mają na celu znalezienie rozwiązań, które pozwalają poprawić warunki życia konkretnych ludzi. Po trzecie wreszcie pomoc rozwojowa to szansa lepszych wdrożeń. Rozwiązania, które powstają w świecie nauki, mogą przyspieszać i poprawiać jakość realizowanych przez organizacje pomocowe projektów.

Dlaczego zatem jest to przestrzeń niewykorzystana? Dlaczego polscy naukowcy tak rzadko angażują się w projekty, które od 2004 roku otrzymują dofinansowanie z Ministerstwa Spraw Zagranicznych? Najprostsza odpowiedź brzmi: bo możliwość tej współpracy pozostaje nieznana zarówno w środowisku organizacji pozarządowych, które realizują projekty, jak i wśród samych naukowców, do których nie dociera informacja o ogłaszanych konkursach. Działalność rozwojowa nie jest jeszcze postrzegana przez środowisko naukowe jako obszar atrakcyjnych badań i potencjalnych wdrożeń. Zarazem środowisko organizacji pozarządowych dość niechętnie wykorzystuje w realizowanych projektach analizy i badania ze względu na ich hermetyczny charakter i stosunkowo niską dostępność. Czas to zmienić.

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z podstawowymi informacjami, które pomogą podjąć decyzję, czy Państwa instytucja dołączy do grona realizatorów pomocy rozwojowej opartej na wiedzy.

*Badam style działania mikroprzedsiębiorstw w Meksyku. Chętnie
podzieliłabym się wynikami swoich badań z jakąś organizacją.
Ale nikt o to nie pyta.*

etnolożka

CO TO JEST POMOC ROZWOJOWA?

Pomoc rozwojowa to działania na rzecz redukcji ubóstwa i poprawy sytuacji życiowej mieszkańców krajów rozwijających się.

W 2004 roku wraz ze wstąpieniem do Unii Europejskiej Polska przyjęła na siebie zobowiązanie do wspierania krajów rozwijających się poprzez udzielanie im tak zwanej Oficjalnej Pomocy Rozwojowej (ang. Official Development Assistance, ODA). Inaczej więc niż w programach, do których jesteśmy przyzwyczajeni, Polska nie jest traktowana jako kraj, któremu należy pomóc, ale państwo, które jest już zdolne do udzielania pomocy innym, słabiej rozwiniętym społeczeństwom. Polska Oficjalna Pomoc Rozwojowa składa się z następujących komponentów:

- pomocy wielostronnej — przekazywanej za pośrednictwem instytucji międzynarodowych;
- pomocy dwustronnej — realizowanej bezpośrednio przez polskie instytucje, organizacje i inne podmioty.

Czy ktoś umie zbadać szanse utrzymania się mikroprzedsiębiorstwa w Dolinie Fergańskiej? Jak zbadać lokalny rynek zbytu?

pracownik organizacji pozarządowej

Zdecydowana większość środków przekazywanych w ramach pomocy wielostronnej to składka Polski do ogólnego budżetu Unii Europejskiej. Pozostała część to wpłaty na rzecz innych organizacji i funduszy międzynarodowych, takich jak agendy Organizacji Narodów Zjednoczonych, Bank Światowy, Międzynarodowy Fundusz Walutowy czy Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOiR) oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI). Od 2008 r. są to również środki przekazywane na Europejski Fundusz Rozwoju (ang. European Development Fund, EDF). Realizacja tego typu pomocy przyjmuje następujące trzy główne formy:

- Pomoc finansowa: środki przekazywane są przez kraje członkowskie UE do budżetów organizacji międzynarodowych;
- Pomoc rzeczowa: realizacja projektów na rzecz krajów-odbiorców. W ramach takich inicjatyw budowane są np. szkoły, szpitale, systemy kanalizacyjne, dostarczana jest woda, energia elektryczna lub zapraszani specjaliści i wolontariusze pracujący na rzecz konkretnych społeczności w krajach rozwijających się;
- Pomoc techniczna: polega na dzieleniu się doświadczeniami, wiedzą i technologiami z partnerami w krajach biedniejszych.

Jakimi metodami zapobiegać rozpowszechnianiu się pasożytów przewodu pokarmowego w środowisku, w którym nie ma czystej wody i nie ma sensu namawianie dzieci do mycia rąk?

pracownik organizacji pozarządowej

Rolę koordynacyjną w procesie planowania wydatków związanych z pomocą dwustronną pełni Ministerstwo Spraw Zagranicznych. W ramach pomocy dwustronnej (bilateralnej) realizowane są inicjatywy i projekty instytucji takich, jak Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Infrastruktury, Kancelaria Sejmu, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych rozpisuje specjalne konkursy dla organizacji trzeciego sektora (pozarządowych) i wyższych uczelni oraz jednostek samorządu terytorialnego. Dla zagranicznych partnerów lokalnych w gestii MSZ pozostaje również tzw. Fundusz Małych Grantów, administrowany przez polskie placówki dyplomatyczne. W jego ramach o dotacje mogą bezpośrednio się ubiegać instytucje z krajów objętych pomocą.

Informacje o ogłaszanych konkursach i przedsięwzięciach związanych z pomocą rozwojową można znaleźć na stronie:

www.polskapomoc.gov.pl

Strategia polskiej pomocy i realizowane w jej ramach działania co roku są określane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Ideowy kierunek powstających projektów określają Milenijne Cele Rozwoju (Millennium Development Goals). Zostały one sformułowane w 2000 roku na tak zwanym Szczycie Milenijnym. Przywódcy 189 państw zobowiązali się wówczas do wspólnych działań na rzecz zwalczania ubóstwa na świecie do roku 2015. Cele te zatem to, inaczej mówiąc, międzynarodowe porozumienie określające najważniejsze kwestie wymagające interwencji krajów, które podejmują działania pomocowe. Sformułowano ich wówczas osiem.

Polska przystąpiła także do Deklaracji Milenijnych Celów Rozwoju (Call for Action Declaration), ogłoszonej z inicjatywy Wielkiej Brytanii 31 lipca 2007 r. Działania realizowane w ramach Deklaracji mają na celu zbudowanie szerokiego porozumienia na rzecz skutecznej i pełnej realizacji Milenijnych Celów Rozwoju. Dotychczas Deklarację podpisało 14 państw, m.in. Japonia, USA, Kanada, Niemcy, Włochy, Francja, Norwegia, Hiszpania, Portugalia oraz trzy państwa rozwijające się: Ghana, Indie i Brazylia oraz Komisja Europejska. Odrębną Deklarację w tym samym duchu podpisało również 21 przedstawicieli wielkiego biznesu (w tym Bill Gates) oraz przedstawiciele związków wyznaniowych.

MILENIJNE CELE ROZWOJU

1. Wyeliminować skrajne ubóstwo i głód poprzez zmniejszenie o połowę liczby ludzi, których dochód nie przekracza 1 dolara dziennie.
2. Zapewnić powszechne nauczanie na poziomie podstawowym poprzez zapewnienie wszystkim chłopcom i dziewczętom możliwości ukończenia pełnego cyklu nauki na poziomie podstawowym.
3. Promować równość płci i awans społeczny kobiet poprzez wyeliminowanie nierównego dostępu płci do pierwszego i drugiego szczebla edukacyjnego do 2005 roku, a na wyższych szczeblach do 2015 roku.
4. Ograniczyć umieralność dzieci poprzez zmniejszenie o 2/3 wskaźnika umieralności dzieci w wieku do 5 lat.
5. Poprawić opiekę zdrowotną nad matkami: zmniejszyć o 3/4 wskaźnik ich umieralności.
6. Ograniczyć rozprzestrzenianie się HIV/AIDS, malarii i innych chorób poprzez powstrzymanie rozprzestrzeniania się HIV/AIDS i ograniczenie nowych zakażeń, powstrzymanie rozprzestrzeniania się malarii i innych groźnych chorób oraz ograniczenie nowych zachorowań.
7. Stosować zrównoważone metody gospodarowania zasobami naturalnymi poprzez uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju w krajowych strategiach i programach, stosowanie metod hamujących zubożenie środowiska naturalnego. Zmniejszyć o połowę liczbę ludzi pozbawionych stałego dostępu do czystej wody pitnej. Do 2020 roku osiągnąć znaczną poprawę warunków życia przynajmniej 100 milionów mieszkańców slumsów.
8. Stworzyć globalne partnerskie porozumienie na rzecz rozwoju poprzez:
 - wypracowanie dostępnego dla wszystkich, opartego na jasnych przepisach, przewidywalnego i nikogo nie dyskryminującego systemu handlowo–finansowego,
 - zobowiązanie uczestników systemu do podejmowania działalności promującej dobre praktyki rządzenia, rozwój i ograniczanie ubóstwa,
 - uwzględnienie szczególnych potrzeb państw najstabilniej rozwiniętych, wyspiarskich i śródlądowych (zwłaszcza zwiększenie dostępu do rynków krajów rozwiniętych, redukcję długów, zwiększenie pomocy rozwojowej),
 - wypracowanie strategii na rzecz zapewnienia pracy młodemu pokoleniu,
 - zwiększenie dostępu do leków dla krajów rozwijających się oraz umożliwienie im korzystania z dobrodziejstw nowoczesnej technologii.

GDZIE POMAGA POLSKA?

Lista krajów, z którymi można współpracować w ramach środków MSZ, i priorytety konkursowe ustalane są co roku przez Ministerstwo i podawane do wiadomości w momencie ogłaszania konkursów grantowych.

W 2010 roku lista krajów obejmowała: Afganistan, Angolę, Azerbejdżan, Autonomię Palestyńską, Białoruś, Gruzję, Mołdowę, Tanzanię, Ukrainę a także kraje Afryki Subsaharyjskiej, Azji Środkowej i Armenię oraz Bliski Wschód.

Lista krajów objętych pomocą jest corocznie ogłaszana przez MSZ na stronie www.polskapomoc.gov.pl. Na tej samej stronie można znaleźć informacje o wszystkich konkursach ogłaszanych przez MSZ. Warto na portalu zaprenumerować newsletter, który będzie regularnie docierał do skrzynki poczty elektronicznej.

ZAKRES TEMATYCZNY POLSKIEJ POMOCY

Podobnie jak lista krajów obejmowanych pomocą, tak co roku ustalone są również listy zadań, realizowanych w ramach polskiej Oficjalnej Pomocy Rozwojowej. Obejmują one zazwyczaj obszary takie, jak:

1. Bezpieczeństwo: działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności regionów zagrożonych konfliktami.
2. Dostęp do wody pitnej: zapewnienie dostępu do wody pitnej, wsparcie lokalnych systemów gospodarowania wodą.
3. Edukacja: wsparcie reform lokalnych systemów edukacji i kształcenia nauczycieli.
4. Gospodarka: zwiększanie konkurencyjności ekonomii krajów objętych pomocą.
5. Młodzież: wymiana i budowanie kontaktów.
6. Niezależność mediów: wsparcie dostępu do informacji i rozwoju niezależnych lokalnych mediów, w tym staże dziennikarzy w redakcjach polskich gazet centralnych i lokalnych, agencjach informacyjnych oraz telewizjach – publicznej i prywatnych.
7. Ochrona zdrowia: budowa i rozbudowa małych, wiejskich ośrodków zdrowia, walka z epidemią HIV/AIDS, gruźlicą, malarią oraz przetoką, wsparcie walki z narkomanią.
8. Reforma samorządowo-terytorialna: wsparcie eksperckie, specjalistyczne szkolenia i staże dla samorządowców z krajów objętych pomocą.
9. Rola związków zawodowych: działania na rzecz redefinicji ich roli w warunkach gospodarki wolnorynkowej.
10. Rozwój rolnictwa: specjalistyczne szkolenia i staże dla pracowników instytucji oraz organizacji odpowiedzialnych za rolnictwo, np. służby doradztwa rolniczego; instytucje zaangażowane w rozwój agroturystyki.
11. Unia Europejska: szkolenia na temat pozyskiwania środków, przygotowanie kadr na szczeblu administracji centralnej i samorządowej.
12. Walka z korupcją.
13. Współpraca regionalna i transgraniczna: wsparcie inicjatyw na rzecz kooperacji.
14. Wzmacnianie instytucji państwowych: wsparcie reform społecznych, zmian w systemie edukacyjnym, wzmocnienie administracji publicznej w zakresie zarządzania migracjami i przeciwdziałania handlowi ludźmi, wsparcie dla straży granicznej, reformy wymiaru sprawiedliwości, reforma służb celnych i granicznych, w tym pomoc w tworzeniu ośrodków dla uchodźców.

POLSKA POMOC ROZWOJOWA: JAK POŁĄCZYĆ ŚWIAT NAUKI I POMOCY?

Istnieje co najmniej kilka sposobów połączenia świata nauki i badań oraz praktyki rozwojowej.

- Projekty z udziałem naukowców może zainicjować organizacja pozarządowa, która zaprosi do współpracy przy projekcie rozwojowym wybrany instytut czy grupę naukowców. Decyzja o takiej współpracy powinna zapaść na etapie planowania – badania można wówczas uwzględnić w budżecie projektu;
- Instytucja naukowa także może zaproponować współpracę wybranej przez siebie organizacji: pełna lista projektów polskiej pomocy rozwojowej i realizujących je fundacji i stowarzyszeń jest dostępna na wspomnianej już stronie internetowej;
- Instytucje naukowe mogą ubiegać się o dotacje samodzielnie, realizując projekty z puli dotacji również ogłaszanych na stronie www.polskapomoc.gov.pl;
- Ciekawą możliwością jest program wolontariatu międzynarodowego, finansowany ze środków MSZ. Warto rozważyć wolontariat np. magistrantów lub doktorantów, zainteresowanych przygotowaniem prac o tematyce rozwojowej. To znakomita okazja do zebrania materiału badawczego.

Nie zdawałem sobie sprawy z tego, że wyniki naszych badań laboratoryjnych mogą być przydatne dla ludzi w jakiejś konkretnej wsi w Afryce, którym szkodniki niszczą zbiory. To niezwykła perspektywa wdrożenia.

biotechnolog

Czy istnieją jakieś szybkie technologie odgrzybiania budynków, które nie wymagają wyrafinowanych urządzeń dostępnych tylko w krajach rozwiniętych?

pracownik organizacji pozarządowej

LISTA DOTACJI UDZIELONYCH PRZEZ MSZ INSTYTUCJOM NAUKOWYM W 2009 ROKU

Lp.	Aplikant	Tytuł projektu	Kraj
1	Wydział Inżynierii i Kształtowania Środowiska SGGW	Poprawa możliwości i efektów kształcenia realizowanego przez Hodowlany Instytut Szkoleniowy Tengeru (Tanzania) poprzez wsparcie techniczne i szkoleniowe	Tanzania
2	Międzynarodowy Instytut Polskiej Akademii Nauk Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii	Ekohydrologia - nauka transdyscyplinarna dla zintegrowanego zarządzania zasobami wody i zrównoważonego rozwoju w Etiopii	Etiopia
3	Ośrodek Badania Młodzieży, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych UW	St. Philip's School Mathare: pomoc i rozwój potencjału	Kenia
4	Państwowy Instytut Geologiczny	Wsparcie rozwoju służby geologicznej Angoli przez Państwowy Instytut Geologiczny	Angola
5	Instytut Melioracji i Użytków Zielonych	Wsparcie zrównoważonego użytkowania zasobów środowiska na obszarach wiejskich Azerbejdżanu na bazie wspólnych doświadczeń i strategii Unii Europejskiej	Azerbejdżan
6	Instytut Badawczy Leśnictwa	Wstęp do opracowania podstaw kompleksowego zarządzania lasami w gruzińskim regionie Racza	Gruzja
7	Państwowy Instytut Weterynaryjny	Wzmocnienie białoruskiej służby weterynaryjnej ze szczególnym uwzględnieniem diagnostyki laboratoryjnej	Białoruś
8	Studium Europy Wschodniej UW	Kształcenie kadr specjalistów połączone z udziałem w symulacji SENSE: Białoruś	Białoruś
9	Studium Europy Wschodniej UW	Kształcenie kadr specjalistów połączone z udziałem w symulacji SENSE: Mołdowa	Mołdowa
10	Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc	Doskonalenie jakości i organizacji opieki zdrowotnej w zakresie chorób układu oddechowego: Polska dla Ukrainy i Białorusi	Ukraina i Białoruś
11	Wydział Geologii Uniwersytet Warszawski	Wydzielenie obszarów przydatnych dla produkcji rolniczej w oparciu o ocenę bazowych wskaźników jakości gleb	Ukraina
12	Instytut Melioracji i Użytków Zielonych	Udoskonalenie sposobu zarządzania gospodarką wodną i ochroną zasobów wodnych na Ukrainie w oparciu o System Informacji Przestrzennej	Ukraina

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO UDZIELANIA POMOCY: PROGRAM „NAUKA DLA POMOCY ROZWOJOWEJ”

Program stypendialny „Nauka dla Pomocy Rozwojowej” to element szerszej strategii włączania środowiska naukowego w działania polskiej pomocy rozwojowej, realizowanej przez Fundację Partners Polska dzięki pomocy Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Stypendia oferowane są doktorantom i młodym doktorom, których zainteresowania naukowe wzbogacają potencjał merytoryczny polskiej pomocy. Dofinansowanie uzyskiwane w ramach programu może być przeznaczone na pokrycie bezpośrednich kosztów udziału w wydarzeniach takich jak konferencje, seminaria i kongresy, odbywające się poza Polską a poświęcone kwestiom związanym z rozwojem międzynarodowym. Celem konkursu jest wsparcie młodych pracowników nauki w prowadzonych lub planowanych przez nich badaniach na temat:

- problemów rozwoju na świecie;
- znaczenia globalnych współzależności pomiędzy społeczeństwami krajów rozwiniętych a społeczeństwami krajów rozwijających się i przechodzących transformację ustrojową;
- odpowiedzialności za rozwój międzynarodowy;
- strategii działań na rzecz walki z ubóstwem na świecie i realizacji Milenijnych Celów Rozwoju;
- praktycznych możliwości włączenia się instytucji naukowych w działania na rzecz walki z biedą w krajach rozwijających się.

Konkurs ogłaszany jest co roku a szczegółowe informacje o jego warunkach, celach i Regulaminie znajdują się na stronie internetowej www.promocjanauki.pl

Tam też można znaleźć informacje o innych wydarzeniach służących włączaniu środowiska naukowego do działania pomocowe, w tym serii konferencji i szkoleń dla pracowników nauki.

Jak zweryfikować wysokość nakładów i wielkości realnej sprzedaży pism lokalnych? To dla nas ważne przy programach wsparcia dla niezależnych mediów.

pracownica organizacji pozarządowej

Jesteśmy bezradni, gdy mamy zrobić ewaluację szkoleń w środowisku analfabetów. Czy są naukowcy, którzy mają do tego metodologię?

pracownica organizacji pozarządowej

Fundacja Partners Polska działa od 1997 roku. Jej statutowym celem jest propagowanie kultury pokojowego rozwiązywania sporów, w tym rozwój mediacji w Polsce, wspieranie demokratycznych procedur podejmowania decyzji oraz działanie na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego opartego na wiedzy.

U podstaw działania fundacji leży przekonanie o wolności wszystkich ludzi i ich prawie do udziału w decyzjach dotyczących ich rodzin, społeczności i krajów. Misją fundacji jest budowanie zrozumienia między ludźmi, społecznościami i kulturami. Zespół fundacji realizuje tę misję poprzez cztery główne programy:

- Dialog i zrozumienie między ludźmi: w tej części mieści się program mediacyjny oraz programy konsultacji i debat obywatelskich;
- Pomoc międzynarodowa, w tym inicjatywy na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i ekonomicznego kobiet;
- Edukacja rozwojowa, której celem jest budowanie w Polsce zrozumienia dla potrzeb ludzi z innych stron świata;
- Promocja nauki i jej osiągnięć jako warunku rozwoju społeczeństw.

Od początku swego istnienia Fundacja prowadzi międzynarodowe programy pomocy technicznej. Od 2004 roku realizuje działania Polskiej Oficjalnej Pomocy Rozwojowej w Gruzji, Kenii, Kosowie, Macedonii i Tadżykistanie. Eksperti Fundacji pracowali w 23 krajach Europy, Afryki, Ameryki Południowej i Azji.

PRZEDSZKOLE W TUTUME W BOTSWANIE

DR KATARZYNA CZAPLIKA

Global Development Research Group

„Przedszkole w Tutume” było projektem współfinansowanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w 2008 r. w ramach Funduszu Małych Grantów. Za realizację projektu w Botswanie odpowiadał o. Janusz Prud, SVD – polski misjonarz pracujący tam od kilkunastu lat.

Global Development Research Group – stowarzyszenie zrzeszające przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych, którzy zajmują się tematyką rozwojową – włączyło się w przygotowanie projektu już na etapie wstępnej koncepcji. Pomysł powstał w 2007 r., kiedy przebywałam na badaniach terenowych w Botswanie. W 14-tysięcznej wsi Tutume brakowało przedszkola, które dawałoby przygotowanie do dalszej nauki. Do 5 roku życia niemal wszystkie dzieci w okolicy mówią wyłącznie w językach narodowych – kalanga i setswana – natomiast w szkołach lekcje prowadzone są w języku urzędowym, czyli po angielsku. Stanowi to istotną przeszkodę w zdobywaniu wiedzy w pierwszych latach edukacji.

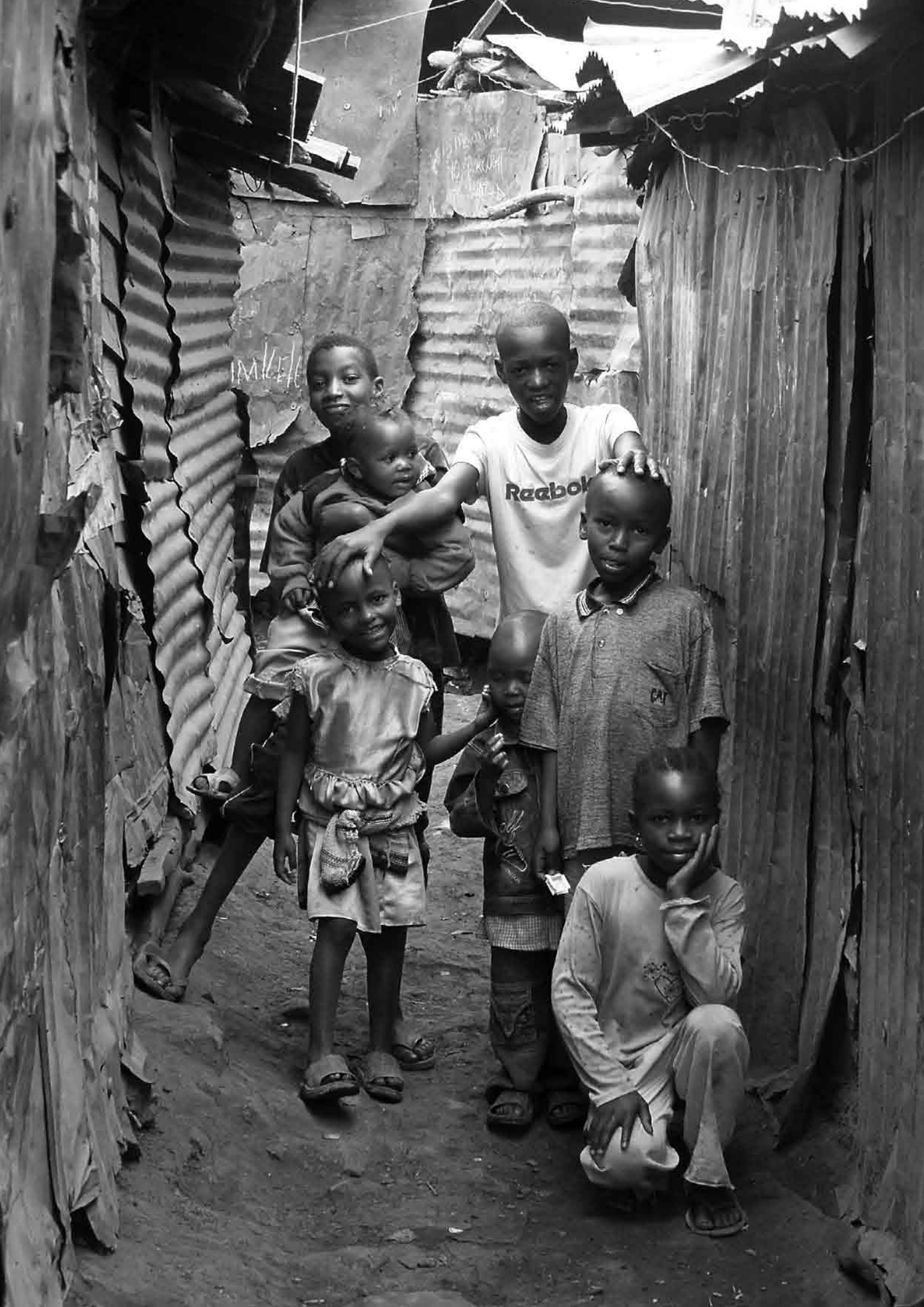
Jeszcze w 2007 r. wspólnie z o. Januszem i władzami wsi przeprowadziliśmy analizę lokalnej sytuacji demograficznej i oszacowaliśmy potrzeby w zakresie anglojęzycznej edukacji przedszkolnej. Następnie, biorąc pod uwagę możliwości organizacyjne parafii św. Piotra i warunki techniczne, takie jak na przykład wielkość terenu należącego do parafii, przygotowaliśmy wstępne założenia projektu. Po powrocie do Polski miałam za zadanie znaleźć źródła finansowania budowy. Jedną z dostępnych możliwości był „mały grant” MSZ.

We współpracy z o. Januszem i Ambasadą RP w Pretorii (Republika Południowej Afryki) napisałam wniosek grantowy, który otrzymał dofinansowanie. W późniejszych etapach współpraca toczyła się na odległość – na bieżąco pomagałam prowadzić wszystkie sprawy formalne projektu, głównie w zakresie przetargów i sprawozdawczości finansowej.

W grudniu 2008 r. budowa została zakończona. W marcu 2009 r. rozpocznie się pierwszy semestr nauki w nowym przedszkolu. Teraz najbardziej potrzebne jest wsparcie od strony edukacyjnej – na przykład w formie szkoleń dla nauczycieli na temat nowoczesnych form edukacji przedszkolnej.

Chciałbym nawiązać współpracę z instytucją naukową, która pomogłaby nam wymyślić stabilne sposoby zasilania komputerów we wsi w górach Pamiru.

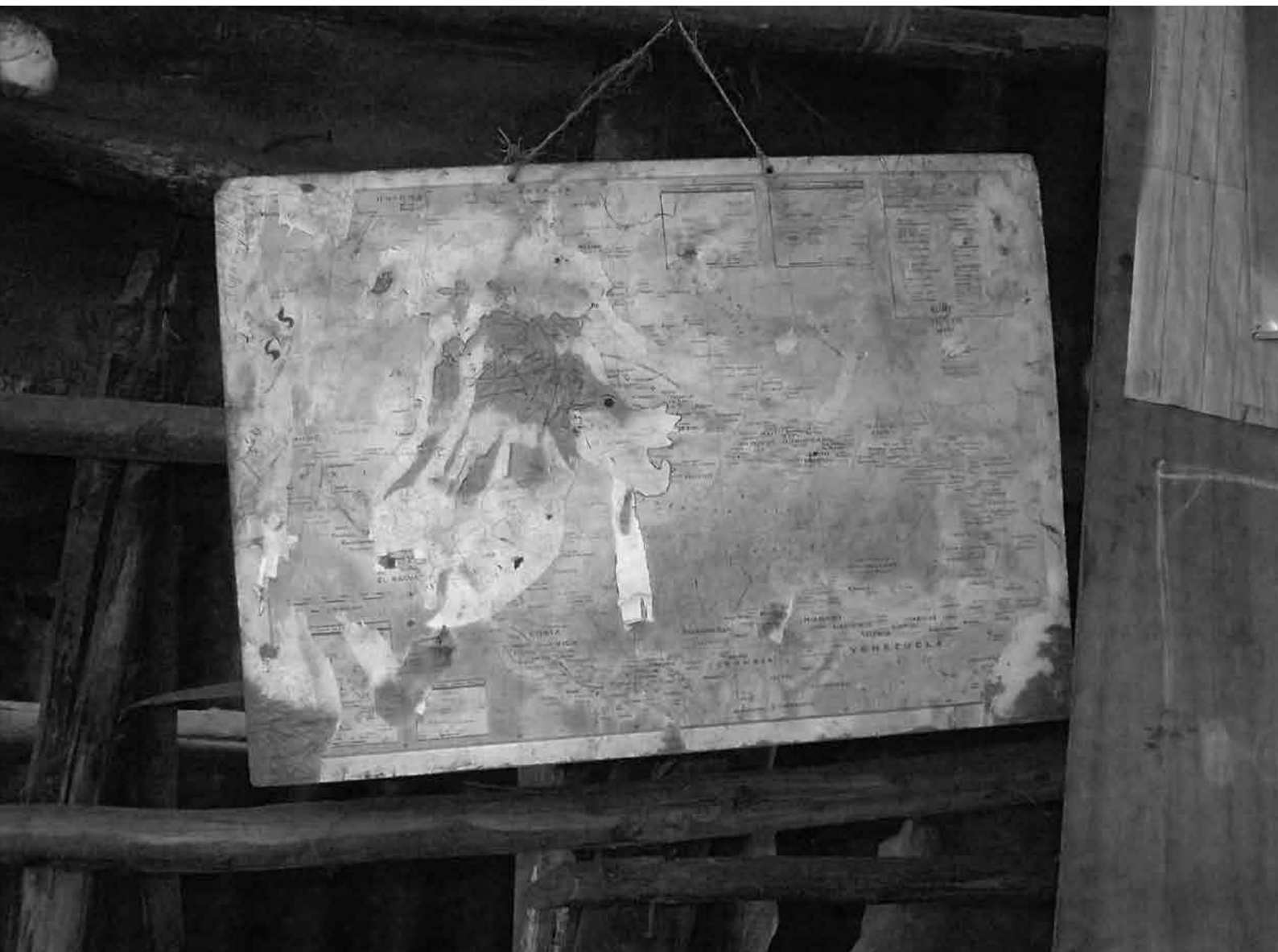
pracownik organizacji pozarządowej

ANTROPOLOGICZNA ANALIZA MIKROKREDYTÓW

AGATA HUMMEL

Studia antropologiczne czy etnograficzne dotyczące funkcjonowania mikro kredytów w lokalnych społecznościach umożliwiają opisanie zjawisk społecznych powstających na styku dwóch różnych kultur: dawców i biorców kredytów – czyli konfliktu i fuzji elementów z różnych porządków kulturowych. Badania pokazują, że model mikro kredytów stworzony w oparciu o wzorce społeczno-ekonomiczne dawców kredytów, nie działa na gruncie lokalnym zgodnie z założeniami teoretycznymi. Czasem więc projekt nie tylko nie spełnia swojej pierwotnej roli, ale wręcz powoduje społecznie negatywne reakcje, takie jak: zawiść, rywalizacja, rozkład kapitału społecznego, uzależnienie od pożyczek itp. Lepsza znajomość i zrozumienie lokalnych warunków kulturowych i ekonomicznych może zaowocować reformą programu mikro kredytów bądź zwrócić uwagę na istniejące już miejscowe formy pożyczkowe, które harmonijnie wpisują się w społeczne i gospodarcze życie wsi, miast czy regionów. Jeśli byłyby dobrze wypromowane, mogłyby spełniać podobną funkcję aktywizacji ekonomicznej, co mikro kredyty.

Badania terenowe ukazują także sprzeczności praktyki rozwojowej, która wikła się w różne relacje władzy i często wpada w pułapkę działania bardziej na rzecz dawców niż biorców mikrokredytów, na przykład poprzez wygórowane oprocentowanie, wykorzystywanie niewiedzy ekonomicznej biorców kredytów do wyciągania większych korzyści finansowych przez dawców itp. Dlatego właśnie analiza funkcjonowania organizacji mikrokredytowych, jest równie istotna co badanie samych „życia” kredytów wśród kredytobiorców.

POTRZEBA WSPARCIA EKSPERCKIEGO

ALEKSANDRA REZUNOW

Polska Akcja Humanitarna

Wsparcie eksperckie potrzebne jest na każdym etapie realizacji projektów infrastrukturalnych czy rolniczych. Zarówno w fazie rozpoznania i analizy potrzeb, jak ewaluacji działań. Wartością dodaną byłby swoisty „lobbing” na rzecz pomocy rozwojowej w środowisku akademickim, skąd w dużej mierze rekrutują się przyszli misjonarze i eksperci organizacji pozarządowych działających w krajach Południa. Polska Akcja Humanitarna ma pozytywne doświadczenia ze współpracy z ekspertami reprezentującymi sektor wodno-sanitarny na Politechnice Warszawskiej i w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Pracownicy naukowcy tych uczelni wspierali projekty PAH na Sri Lance i w Czeczenii.

BADANIA LOKALNEGO STYLU ŻYCIA I WZORÓW KULTURY

DR ILONA IŁOWIECKA-TAŃSKA

Instytut Stosowanych Nauk Społecznych i Fundacja Partners Polska

Praca w regionach odmiennych kulturowo każdorazowo wymaga uważnego rozpoznania sposobów, w jaki myślą żyjący tam ludzie. Zazwyczaj mają oni swoje własne uzasadnienia takich a nie innych sposobów postępowania i własne motywacje podejmowanych decyzji. Pozostają one dla nas niezrozumiałe tak długo, jak długo nie dowiemy się, jakie racje, zrozumiałe w obrębie danej kultury, za nimi stoją. Bardzo często niewiedza o panujących w danej społeczności przekonaniach sprawia, że lokalni partnerzy traktowani są jako nierozsądni lub nieodpowiedzialni. Przenosimy w ich świat własne doświadczenia i metody pracy, które wydają się nam słuszne a zarazem zupełnie inne od tych, które panują na miejscu. I pewnie te nasze racje są słuszne – tyle, że tylko w naszym świecie. Warto współpracować z antropologami, żeby uniknąć zamknięcia się we własnej kulturze.

Publikacja jest współfinansowana w ramach programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2009 r.

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Redakcja i opracowanie:

Ilona Iłowiecka-Tańska, Maciej Tański

Zdjęcia:

Anna Cieślewska, Anna Studniarska, Maciej Tański, Katarzyna Tekień

Projekt graficzny:

Tomasz Jasnos, www.gs77.com

ISBN: 978-83-928367-8-0

© Fundacja Partners Polska 2009.

Zachęcamy do kopiowania i cytowania publikacji z podaniem źródeł.

Zainteresowani mogą otrzymać jej wersję elektroniczną.

W tym celu prosimy o e-mail na adres: nauka@partnerspolska.pl

Gdyby nie koledzy z doktoratami, którzy sprawdzali każde z doświadczeń, które proponowaliśmy gruzińskim i tadżyckim nauczycielom na szkoleniach dotyczących metodyki nauczania przedmiotów ścisłych, realizacja naszego projektu byłaby po prostu niemożliwa. Skąd bowiem koordynator humanista ma wiedzieć, na czym polega laboratoryjna unikalność czerwonej kapusty?

koordynator projektu